

Total No. of Pages—16

36T ECON
(EN/AS/BN/BD)

2 0 2 6**ECONOMICS***Full Marks : 80**Pass Marks : 24**Time : 3 hours**The figures in the margin indicate full marks for the questions***ALLOTMENT OF MARKS****PART—A : Introductory Macroeconomics***(Marks : 40)*

Q. No. 1 carries 1 mark each (any four)	:	$1 \times 4 = 4$
Q. No. 2 carries 2 marks each (any five)	:	$2 \times 5 = 10$
Q. No. 3 carries 3 marks each (any two)	:	$3 \times 2 = 6$
Q. No. 4 carries 6 marks each (any two)	:	$6 \times 2 = 12$
Q. No. 5 carries 8 marks (any one)	:	$8 \times 1 = 8$
		Total = 40

PART—B : Indian Economic Development*(Marks : 40)*

Q. No. 6 carries 1 mark each (any four)	:	$1 \times 4 = 4$
Q. No. 7 carries 2 marks each (any five)	:	$2 \times 5 = 10$
Q. No. 8 carries 3 marks each (any two)	:	$3 \times 2 = 6$
Q. No. 9 carries 6 marks each (any two)	:	$6 \times 2 = 12$
Q. No. 10 carries 8 marks (any one)	:	$8 \times 1 = 8$
		Total = 40

Total (Part-A & Part-B) : $40 + 40 = 80$

(2)

PART—A / ক—অংশ / ক—অংশ / ক—বাহাগো

Introductory Macroeconomics/সমষ্টিবাদী অর্থবিজ্ঞান পৰিচয়/

সমষ্টিবাদী অর্থবিজ্ঞান পৰিচয়/থুবুৰ রাংখানথিনি সিনায়থি

1. Answer any four of the following as directed :

1×4=4

তলত দিয়াবোৰৰ যিকোনো চাৰিটাৰ নিৰ্দেশানুসাৰে উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিতগুলিৰ যে-কোনো চাৰিটিৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দাও :

গাহায়নি হোনায জায়খিজায়া মোনৰৈ ফিননায হো :

(a) Define 'economic agents'.

‘অর্থনৈতিক প্ৰতিনিধি’ৰ সংজ্ঞা দিয়া ।

‘অর্থনৈতিক প্ৰতিনিধি’-এৰ সংজ্ঞা দাও ।

‘রাংখানথিয়াৰি গনায়জায়া’নি বুংফুলু হো ।

(b) Name the four major sectors of an economy.

অর্থনীতিৰ চাৰিটা প্ৰধান খণ্ড কি কি ?

অর্থনীতিৰ চাৰিটা প্ৰধান খণ্ড কী কী ?

রাংখানথি মোনসেনি মোনৰৈ গাহাঃ খোনদোফোৰা মা মা?

(c) “Flows are defined over a period of time.”

(State True or False)

“প্ৰবাহিত ধাৰণাসমূহ নিৰ্দিষ্ট সময়সীমাৰ অৱস্থাত প্ৰাসংগিক হৈ উঠে ।”

(সত্য নে অসত্য লিখাঁ)

“প্ৰবাহিত ধাৰণাগুলি নিৰ্দিষ্ট সময়সীমাৰ অৱস্থাতে প্ৰাসংগিক হয়ে ওঠে ।”

(সত্য না মিথ্যা লেখো)

“বোহৈনায সাননাযফোৰা থি সমফাৰিনি গেজেৰাৱ নুজাসাৰহৈয়ো ।”

(গেৰ্বেনা গোরোনাথি লিৰ)

(d) Define full employment level of income.

আয়ৰ সম্পূৰ্ণ নিয়োগ স্তৰৰ সংজ্ঞা আগবঢ়োৱাঁ ।

আয়েৰ সম্পূৰ্ণ নিযুক্তি স্তৰৰ সংজ্ঞা দাও ।

আয়নি আৰুং দংসা থিসননাযনি বুংফুলু হো ।

(e) $NDP_{MP} = \text{_____} - \text{Depreciation}$.

(Fill in the blank)

বজাৰ দৰত $NDP = \text{_____} - \text{অৱক্ষয়}$ ।

(খালী ঠাই পূৰ কৰাঁ)

বাজাৰ দৰে $NDP = \text{_____} - \text{অৱক্ষয়}$ ।

(শূন্যস্থান পূৰণ কৰো)

বাজাৰ বেসেনাৱ $NDP = \text{_____} - \text{বেসেন খমায়নায}$ ।

(লাংদাং জায়গা সুফুং)

(3)

(f) How do economists define a non-rivalrous good?

অপ্রতিদ্বন্দ্বিতামূলক দ্রব্যক অর্থবিজ্ঞানীসকলে কেনেকৈ সংজ্ঞা দিয়ে ?

অপ্রতিদ্বন্দ্বিতামূলক দ্রব্যকে অর্থবিজ্ঞানীরা কীভাবে সংজ্ঞায়িত করেন ?

রাংখানথিগিরিফোরা জুজিনায়গৈয়ি মুবাজোঁ মা ফোরমায়ো?

(g) At what point is the 'balance of trade' said to be balanced?

'বাণিজ্যৰ সমতা' সমতুল্য কেতিয়া হয় ?

'বাণিজ্যের সমতা' সমতুল্য কখন হয় ?

'ফালাংগিয়ারি জখায়া' মাৰ্ভলা সমানৈ থায়ো?

2. Answer any five of the following questions :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যিকোনো পাঁচটাৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নগুলিৰ যে-কোনো পাঁচটিৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়নি সোঁথিফোরনি জায়খিজায়া মোনবানি ফিননায হো :

(a) Distinguish between Intermediate goods and Final goods.

মধ্যবর্তী দ্রব্য আৰু চূড়ান্ত দ্রব্যৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখাঁ।

মধ্যবর্তী দ্রব্য এবং চূড়ান্ত দ্রব্যের মধ্যে পাৰ্থক্য লেখো।

গেজের খলবনি মুবা আরো জোবথা মুবানি গেজেরনি ফারাগ লির।

(b) Explain the concept of net investment.

নিকা বিনিয়োগৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰাঁ।

সমূল বিনিয়োগের ধাৰণাটি ব্যাখ্যা কৰো।

গুবৈ খাখায়নায সানখাংথিখৌ সাবরায।

(c) Distinguish between Gross National Product (GNP) and Net National Product (NNP).

মুঠ ৰাষ্ট্ৰীয় উৎপাদন (GNP) আৰু শুদ্ধ ৰাষ্ট্ৰীয় উৎপাদন (NNP)-ৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখাঁ।

মোট ৰাষ্ট্ৰীয় উৎপাদন (GNP) এবং শুদ্ধ ৰাষ্ট্ৰীয় উৎপাদন (NNP)-এৰ মধ্যে পাৰ্থক্য লেখো।

জথাই হাযুডাৰি দিহুনথাই (GNP) আরো গুবৈ হাযুডাৰি দিহুনথাই (NNP) নি গেজেরনি ফারাগখৌ লির।

(4)

(d) What are the components of aggregate demand?

সামগ্রিক চাহিদাৰ উপাংশসমূহ কি কি ?

সামগ্রিক চাহিদাৰ অংশগুলি কী কী ?

জথাই সাহিদানি গুদিফোৰা মা মা?

(e) Mention any two motives of holding money.

মুদ্রা চাহিদাৰ যিকোনো দুটা অভিপ্রায় উল্লেখ কৰা।

মুদ্রা চাহিদাৰ যে-কোনো দুটি অভিপ্রায় উল্লেখ কৰো।

রাং লানায়নি জায়খিজায়া মোননৈ থাখি লিৰ।

(f) Under what circumstances does a fiscal deficit emerge? Support your answer with an example.

ৰাজকেষীয় ঘাটতিৰ কি পৰিস্থিতিত সৃষ্টি হয় ? উদাহৰণৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা।

ৰাজকেষীয় ঘাটতি কোন পৰিস্থিতিতে সৃষ্টি হয় ? উদাহৰণৰ সাহায্যে ব্যাখ্যা কৰো।

হাদৱাৰি রাং গোগানায়া মাৰুলা সোমজিয়ো? মোনসে বিদিনথিনি মদদজোঁ সাৱৰায়।

(g) If the marginal propensity to consume (MPC) is 0.8, then calculate the government expenditure multiplier.

ভোগৰ প্ৰান্তিক প্ৰৱণতা (MPC)-ৰ মান যদি 0.8 হয়, তেন্তে চৰকাৰী ব্যয়ৰ গুণক কিমান হ'ব, গণনা কৰা।

ভোগৰ প্ৰান্তিক প্ৰৱণতা (MPC)-এৰ মান যদি 0.8 হয়, তাহলে সৰকাৰী ব্যয়ৰ গুণক কত হ'বে, গণনা কৰো।

চুগুডাৰি ৰাহাখনো গোসো জানায় (MPC) নি মানা 0.8 জায়োৰুলা, সোৱখাৰি খৰসানি সানজাৰুয়ায়া বেৰেৰাং জাগোন দিহুন।

3. Answer any *two* of the following questions :

3×2=6

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যিকোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নগুলিৰ যে-কোনো দুটিৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়নি সোঁথিফোৰনি জায়খিজায়া মোননৈ ফিননায় হো :

(a) Mention and describe very briefly the three methods of measuring national income.

জাতীয় আয় গণনা কৰাৰ তিনিটা পদ্ধতি উল্লেখ কৰা আৰু অতি চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

ৰাষ্ট্ৰীয় আয় গণনা কৰাৰ তিনিটি পদ্ধতি উল্লেখ কৰো এবং অতি সংক্ষেপে ব্যাখ্যা কৰো।

হাযুডাৰি আয় সাননায়নি মোনথাম বিখানথি মুখ'নানৈ সুন্দয়ৈ সাৱৰায়।

(6)

- (b) Discuss the rationale behind demonetization in India in the year 2016.

2016 বৰ্ষত ভাৰতত কি কি কাৰণৰ বাবে বিমুদ্রাকৰণৰ পদক্ষেপ লোৱা হৈছিল, ব্যাখ্যা কৰা।

2016 সালে ভাৰতবৰ্ষে কী কী কাৰণেৰে জন্য বিমুদ্রাকৰণেৰে পদক্ষেপ নেওয়া হৈছিল, ব্যাখ্যা কৰো।

2016 মায়খাডুয়াৰ ভাৰতাব মা মা জাহোননি থাখায় ৱাডাৱি হোবথথ'নায় জাদোমোন সাবৱায়।

- (c) Elaborate the concept of 'paradox of thrift' with the help of a suitable numerical example.

'সঞ্চয়ৰ সাঁথৰ'ৰ ধাৰণাটো এক সাংখ্যিক উদাহৰণৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা।

'সঞ্চয়ৰ গাঁথ'-এৰ ধাৰণাটি একটি সাংখ্যিক উদাহৰণেৰে সঙ্গৈ ব্যাখ্যা কৰো।

'Paradox of thrift' সানৱগাঁথিখৌ অনজিমায়াৰি বিদিনথিনি মদদজোঁ সাবৱায়।

- (d) Consider an economy described by the following functions :

$$C = 20 + 0.8Y$$

$$I = 30$$

$$G = 50$$

$$TR = 100$$

- (i) Find the equilibrium level of income and autonomous expenditure multiplier in the model.
- (ii) If the government expenditure increases by 30, then what is the impact on equilibrium income?
- (iii) If a lump-sum tax of 30 is added to pay for increase in government purchase, then how will equilibrium income change? 3+2+1=6

তলত উল্লেখ কৰা ফলনৰ দ্বাৰা এখন অর্থনীতি বিবেচনা কৰা হ'ল :

$$C = 20 + 0.8Y$$

$$I = 30$$

$$G = 50$$

$$TR = 100$$

- (i) এই তথ্যৰ পৰা ভাৰসাম্য আয়ৰ স্তৰ আৰু স্বয়ংক্রিয় ব্যয় গুণক নিৰ্ণয় কৰা।

(7)

- (ii) যদি চৰকাৰী ব্যয় 30 বাঢ়ে, তেন্তে ভাৰসাম্য আয়ৰ ওপৰত ইয়াৰ প্ৰভাৱ কি ?
- (iii) চৰকাৰী ব্যয় বৃদ্ধি হোৱাৰ বাবে যদি থূলমূল (lump-sum) কৰ হিচাপে 30 যোগ কৰা হয়, তেন্তে ভাৰসাম্য আয়ৰ কেনেধৰণৰ পৰিৱৰ্তন হ'ব ?

নিম্নলিখিত ফলনৰ দ্বাৰা একাধিক অৰ্থনীতি বিবেচনা কৰা হ'লো :

$$C = 20 + 0.8Y$$

$$I = 30$$

$$G = 50$$

$$TR = 100$$

- (i) এই তথ্য থেকৈ ভাৰসাম্য আয়ৰ স্তৰ এবং স্বয়ংক্ৰিয় ব্যয়ৰ গুণক নিৰ্ণয় কৰো।
- (ii) যদি সৰকাৰী ব্যয় 30 বাঢ়ে, তৰে ভাৰসাম্য আয়ৰ উপৰ এৰ প্ৰভাৱ কী ?
- (iii) সৰকাৰী ব্যয় বৃদ্ধিৰ ফলে যদি মোটমাট (lump-sum) কৰ হিচাবে 30 যোগ কৰা হয়, তৰে ভাৰসাম্য আয়ৰ কোন ধৰণৰ পৰিৱৰ্তন হ'ব ?

গাহায়নি মাৱথাংখিনিফ্ৰায় মোনসে রাংখানথিখৌ সাৱৰায় বে খাৱিথিনিফ্ৰায় :

$$C = 20 + 0.8Y$$

$$I = 30$$

$$G = 50$$

$$TR = 100$$

- (i) আয়নি সমান গোৰোবথাই আৰো জাৰখুং খৰসা সানজাবগ্ৰাখৌ দিহুন।
- (ii) সোৱখাৱি খৰসায়া 30 বাডোব্লা সমান গোৰোবথাই আয়নি সায়াব বেনি গোহোমা বেসেবাং?
- (iii) সোৱখাৱি খৰসা বাঁনাযখায় লামসাম খাজোনা মহৰৈ 30 দাজাবদেৰব্লা সমান গোৰোবথাই আয়নি মা ৰাদি সোলায়নায ফৈয়ো?

5. Answer any one of the following questions :

8

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যিকোনো এটাৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নগুলিৰ যি-কোনো একটিৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়নি সৌথিফোৱনি জায়খিজায়া মোনসে ফিননায হো :

(a) From the following data, calculate—

- (i) GDP at factor cost;
- (ii) GNP at market price;

(8)

(iii) NNP at factor cost :

4+2+2=8

	₹ (in crore)
Consumption expenditure	2,000
Investment expenditure	1,200
Government expenditure	450
Export	80
Import	95
Net factor income from abroad	60
Indirect tax	90
Subsidies	80
Depreciation	30

তলৰ তথ্যৰ পৰা—

- (i) উপাদান ব্যয়ত মুঠ ঘৰুৱা উৎপাদন (GDP_{FC});
- (ii) বজাৰ দৰত মুঠ জাতীয় উৎপাদন (GNP_{MP});
- (iii) উপাদান ব্যয়ত নিগুট জাতীয় উৎপাদন (NNP_{FC}) গণনা কৰা :

	₹ (কোটিত)
উপভোগ ব্যয়	2,000
বিনিয়োগ ব্যয়	1,200
চৰকাৰী ব্যয়	450
ৰপ্তানি	80
আমদানি	95
বিদেশৰ পৰা নিগুট উপাদান আয়	60
পৰোক্ষ কৰ	90
বেহাই	80
অৱক্ষয়	30

নিম্নলিখিত তথ্য থেকৈ—

- (i) উপাদান ব্যয়ে মোট ঘৰোৱা উৎপাদন (GDP_{FC});
- (ii) বাজাৰ দামে মোট ৰাষ্ট্ৰীয় উৎপাদন (GNP_{MP});

(9)

(iii) উপাদান ব্যয়ে মোট রাষ্ট্রীয় উৎপাদন (NNP_{FC}) নির্ণয় করো :

	₹ (কোটিতে)
উপভোগ ব্যয়	2,000
বিনিয়োগ ব্যয়	1,200
সরকারি ব্যয়	450
রপ্তানি	80
আমদানি	95
বিদেশ থেকে আগত মোট উপাদান আয়	60
পরোক্ষ কর	90
ছাড়	80
অবক্ষয়	30

গাহায়নি খারিথিফোরনিফ্রায়

- (i) থাজাব বেসেনাব হায়ুডারি নখর দিহুনথাই (GDP);
(ii) বাজার বেসেনাব জথাই হায়ুডারি দিহুনথাই (GNP);
(iii) থাজাব বেসেনাব গুবৈ হায়ুডারি দিহুনথাই (NNP) খৌ

সান-	₹ (কৌটি)
বাহায়নায় খরসা	2,000
খাথায়নায় খরসা	1,200
সোরখারি খরসা	450
দৈথায়হরনায় খরসা	80
লাবোনায় খরসা	95
গুবুন হাদরনিফ্রায় মোননায় আয়	60
খেসালিয়া খাজোনা	90
রেহায় মদদ	80
বেসেন খমায়নায়	30

(b) Write short notes on the following :

4×2=8

তলত দিয়াবোবৰ ওপৰত চমু টোকা লিখাঁ :

নিম্নলিখিতগুলির উপর সংক্ষিপ্ত টীকা লেখো :

গাহায়নি সুন্দ'যৈ লির :

- (i) Barter system/বিনিময় প্রথা/বিনিময় প্রথা/সোলায় সোল' খানথি
(ii) Functions of money/মুদ্রার কার্যাবলী/মুদ্রার কার্যাবলী/রাঁনি খামানি

(10)

PART—B / খ—অংশ / খ—অংশ / খ—বাহাগে**Indian Economic Development/ভাৰতৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন/**

ভাৰতৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন/ভাৰতনি রাংখানথিয়ারি জৌগানায়

6. Answer any four of the following :**1×4=4**

তলত দিয়াবোৰৰ যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিতগুলিৰ যে-কোনো চাৰিটিৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়নি হোনায জায়খিজায়া মোননৈ ফিননায় হো :

(a) What was the basic objective of the British colonial rule in India?

ভাৰতবৰ্ষত ইংৰাজসকলৰ সাম্ৰাজ্যবাদী শাসনৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য কি আছিল ?

ভাৰতবৰ্ষে ইংৰাজদেৱ সাম্ৰাজ্যবাদী শাসনৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য কী ছিল ?

ভাৰতাব ইংৰাজফোৰনি সাম্ৰাজ্যবাদী খুঁথাইনি গাহাই থাখিয়া মামোন?

(b) In which year was India's first Official Census operation undertaken?

ভাৰতবৰ্ষত প্ৰথম চৰকাৰীভাৱে লোকপিয়ল কোন চনত আৰম্ভ হৈছিল ?

ভাৰতবৰ্ষে প্ৰথম সৰকাৰিভাৱে জনগণনা কোন সালে শুৰু হৈছিল ?

ভাৰতাব গিৰি সোৱখাৰি সুবুঁসানখোআ বেৰেবাঁ মাযথাইয়াব জাগায়দোঁমোন?

(c) Name any two types of economic systems.

অৰ্থনৈতিক ব্যৱস্থাৰ যিকোনো দুটা প্ৰকাৰৰ নাম লিখাঁ।

অৰ্থনৈতিক ব্যৱস্থাৰ যে-কোনো দুটি প্ৰকাৰৰ নাম লেখো।

জায়খিজায়া মোননৈ ৰোখোমনি রাংখানথি খানথিনি মুং লিৰ।

(d) What is 'marketable surplus'?

'বিক্ৰীযোগ্য উদ্ধৃত' কি ?

'বিক্ৰীযোগ্য উদ্ধৃত' কী ?

'ফাননোগোনাঁ বাগ্লা' (marketable surplus) আ মা?

(e) Write the full form of WTO.

WTO-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখাঁ।

WTO-এৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটি লেখো।

WTO নি আৰুঁ মহৰখৌ লিৰ।

(11)

(f) Define unemployment.

কৰ্মসংস্থানহীনতাৰ সংজ্ঞা দিয়া।

কৰ্মসংস্থানহীনতাৰ সংজ্ঞা দাও।

বেকাৰ জেনা (unemployment) আ মা?

7. Answer any five of the following questions :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যিকোনো পাঁচটাৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নগুলিৰ যে-কোনো পাঁচটিৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়নি সৌথিফোরনি জাযখিজায়া মোনবানি ফিননায হো :

(a) Mention any two causes of India's low-level economic development under Colonial rule.

ঔপনিবেশিক শাসনত ভাৰতৰ নিম্নস্তৰৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ যিকোনো দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

ঔপনিবেশিক শাসনে ভাৰতৰ নিম্নস্তৰৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ যে কোনো দুটি কাৰণ উল্লেখ কৰো।

ফামুৱাৰি খুঁথাই সমাব গোলৈসোনায রাংখানথি জৌগানায়নি জাযখিজায়া মোননৈ জাহোন লিৰ।

(b) Write two objectives of India's Five-Year Plans.

ভাৰতবৰ্ষৰ পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ দুটা লক্ষ্য লিখা।

ভাৰতবৰ্ষৰ পঞ্চবাৰ্ষিকী পৰিকল্পনাৰ দুটি লক্ষ্য লেখো।

ভাৰতনি বা বোসোৱাৰি বিখাংখিনি মোননৈ থাংখি লিৰ।

(c) What is liberalization? Why was the policy of liberalization adopted in India?

1+1=2

উদাৰীকৰণ কি ? উদাৰীকৰণৰ নীতি ভাৰতবৰ্ষত কিয় গ্ৰহণ কৰা হৈছিল ?

উদাৰীকৰণ কী ? উদাৰীকৰণৰ নীতি ভাৰতবৰ্ষতে কেন গ্ৰহণ কৰা হৈছিল ?

উদাৰবাদ (liberalization) আ মা? বে খানথিখৌ ভাৰতাব মানো আজাবনায জাৰ্দোমোন?

(d) Point out any two sources of human capital formation.

মানৱ মূলধন গঠনৰ যিকোনো দুটা উৎসৰ নাম লিখা।

মানৱ মূলধন গঠনৰ যে-কোনো দুটি উৎসৰ নাম লেখো।

সুৰুং আসোল বানায়নাযনি জাযখিজায়া মোননৈ ফুংখানি মুং লিৰ।

(12)

(e) What is Kudumbashree?

কুদুম্বশ্ৰী কি ?

কুদুম্বশ্ৰী কী ?

কুদুম্বশ্ৰীয়া মা?

(f) Define economic activities.

আৰ্থিক কামকাজৰ সংজ্ঞা দিয়া।

আৰ্থিক কাৰ্যক্ৰমৰ সংজ্ঞা দাও।

সংখ্যানথিযাৰি খামানিয়া মা?

(g) In which Indian State did the Appiko Movement originate?

ভাৰতবৰ্ষৰ কোনখন ৰাজ্যত আপ্পিকো আন্দোলন হৈছিল ?

ভাৰতবৰ্ষৰ কোন ৰাজ্যে আপ্পিকো আন্দোলন হৈছিল ?

ভাৰতনি বৰে ৰায়জোআব আপ্পিক' সোমাবসাৰনায়া জাৰ্দোমোন?

8. Answer any *two* of the following questions :

3×2=6

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যিকোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নগুলিৰ যে-কোনো দুটিৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়নি সোঁথিফোৰনি জাখিখজায়া মোননৈ ফিননায হো :

(a) Explain the State of Indian agriculture sector during pre-British period.

প্ৰাক্-ব্ৰিটিছ যুগত ভাৰতবৰ্ষৰ কৃষি ব্যৱস্থা কেনে আছিল, ব্যাখ্যা কৰা।

প্ৰাক্-ব্ৰিটিছ যুগে ভাৰতবৰ্ষৰ কৃষি ব্যৱস্থা কেমন ছিল, ব্যাখ্যা কৰো।

ব্ৰিটিছ সিগাং মুগানি ভাৰতনি আবাদ খোনদোনি সোমোনদৈ সাবৰায়।

(b) What is Green Revolution? Write its main features.

সেউজ বিপ্লৱ কি ? ইয়াৰ মুখ্য বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।

সবুজ বিপ্লৱ কী ? এর মুখ্য বৈশিষ্ট্যগুলি লেখো।

সোমখোৱ জাখিখাংনায়া মা? বেনি গাহাই আখুথাইফোৰখৌ লিৱ।

(c) Explain the concepts of privatization and disinvestment.

ব্যক্তিগতকৰণ আৰু নিৰ্বিনিয়োগৰ ধাৰণাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

ব্যক্তিগতকৰণ এবং নিৰ্বিনিয়োগের ধারণাগুলি ব্যাখ্যা কৰো।

গাহাৱি খোনদো খালামনায আৱো খাখায় দিখাংনায়া মা সাবৰায়।

(13)

(d) What are the functions of environment? Explain briefly.

পৰিবেশৰ কাৰ্য্যবলী কি কি ? চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

পৰিবেশৰ কাৰ্য্যবলী কী কী ? সংক্ষেপে ব্যাখ্যা কৰো।

আবহাবানি খামানিফোৰা মা মা? গুসুঙৈ সাবৰায়।

9. Answer any *two* of the following questions :

6×2=12

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যিকোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নগুলিৰ যে-কোনো দুটিৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়নি সোঁথিফোৰনি জাখিজায়া মোননৈ ফিননায হো :

(a) Explain the features of the following sectors on the eve of Indian Independence :

2×3=6

প্ৰাক্‌স্বাধীনতাকালৰ ভাৰতীয় অৰ্থব্যৱস্থাত নিম্নোক্ত খণ্ডসমূহৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ লিখা :

প্ৰাক্‌স্বাধীনতাৰ সময় ভাৰতৰ অৰ্থব্যৱস্থাতে নিম্নোক্ত খণ্ডসমূহৰ বৈশিষ্ট্যগুলি লেখো :

ভাৰতনি উদাসি সমাব গাহায়নি খোনদোফোৰনি আখুথাইফোৰা মাৰাদিমোন সাবৰায় :

(i) Infrastructure/আন্তঃগাঁঠনি/অবকাঠামো/গোনা গুদি বেঁসাদ

(ii) Foreign trade/বৈদেশিক বাণিজ্য/বৈদেশিক বাণিজ্য/

গুৰুন হাদৱাৰি ফালাংগি

(iii) Industrial sector/উদ্যোগিক খণ্ড/উদ্যোগিক খণ্ড/

দাৰিমিনাৰি খোনদো

(b) Write comparative notes for India and China on the basis of the following :

3×2=6

তলত দিয়াবোৰৰ ভিত্তিত ভাৰত আৰু চীনৰ তুলনামূলক টোকা প্ৰস্তুত কৰা :

নিম্নলিখিতগুলিৰ ভিত্তিতে ভাৰত এৰং চীনৰ তুলনামূলক টোকা প্ৰস্তুত কৰো :

গাহায়নি ভাৰত আৰো চিন হাদৱনি মোনসে ৰুজুথাইয়াৰি সাবৰায়নায লিৰ :

(i) Demographic indicators

জনগাঁথনিগত সূচক

জনসংখ্যাৰ সূচক

সুৰু থাথাইয়াৰি দাথাই

(14)

(ii) GDP and sectoral compositions

GDP আৰু অৰ্থনৈতিক খণ্ডসমূহ

GDP এবং অর্থনৈতিক খণ্ডসমূহ

GDP আরো রাখানথিয়ারি খোনদোনি

(c) What is import substitution policy? Explain the role and importance of small-scale industries in India. 2+4=6

আমদানি প্ৰতিকল্পৰ নীতি কি? ভাৰতৰ ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগৰ ভূমিকা আৰু প্ৰয়োজনীয়তা ব্যাখ্যা কৰা।

আমদানি প্ৰতিকল্পৰ নীতি কী? ভাৰতৰ ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগৰ ভূমিকা এবং প্ৰয়োজনীয়তা ব্যাখ্যা কৰো।

লাবোনাৰ সোলায়নাৰ খানথিয়া মা? ভাৰতনি ফিসা থাখো দাৰিমিনি বিফাব আরো গোনাংথিখৌ সাবৰায়।

(d) In your view, is it essential for the government to regulate the fee structure in education and healthcare institutions? Discuss in the light of human capital formation, LPG reforms, poverty, inequality and inclusive growth. 6

তোমাৰ মতে, শিক্ষা আৰু স্বাস্থ্য-প্ৰতিষ্ঠানসমূহত মাচুলৰ গাঁঠনি চৰকাৰে নিয়ন্ত্ৰণ কৰাটো আৱশ্যকীয়নে? মানৱ সম্পদ গঠন, LPG সংস্কাৰ, দৰিদ্ৰতা, অসমতা আৰু সহবিকাশৰ পোহৰত আলোচনা কৰা।

তোমাৰ মতে, শিক্ষা এবং স্বাস্থ্য-প্ৰতিষ্ঠানসমূহে মাশুলৰ সূচক সৰকাৰে নিয়ন্ত্ৰণ কৰাটো আৱশ্যকীয় কী? মানৱ সম্পদ গঠন, LPG সংস্কাৰ, দৰিদ্ৰতা, অসমতা এবং সহবিকাশৰ আলোকে আলোচনা কৰো।

নোনি বাদিল্লা সোৱখাৰা সোলোঁথাই আরো দেহাফাহামথাইয়াৰি ফসংথানফোৱনি মুং থিসনথাই মাশুলখৌ সামলায়নাংগৌনি গোনাংথি দং না? সুবুং সমপদ দানায়, LPG ফোসাবনায়, আংখালথি, সমানথাই গৈয়ি আরো গাসৈবো জৌগাখানাৰ নোজোৱজৌ নোনি ফিননায়নি জুক্তি হৌ।

10. Answer any one of the following questions :

8

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যিকোনো এটাৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নগুলিৰ যে-কোনো একটিৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়নি সোঁথিফোৱনি জায়খিজায়া মোনসে ফিননায় হৌ :

(a) Write a brief note on the role of women in various economic activities in Indian economy. 8

ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত বিভিন্ন আৰ্থিক কাৰ্যকলাপত মহিলাৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে এটা চমু টোকা লিখা।

(15)

ভারতীয় অর্থনীতিতে বিভিন্ন আর্থিক কার্যকলাপে মহিলার ভূমিকা সম্পর্কে একটি সংক্ষিপ্ত টীকা লেখো।

ভারতের রাষ্ট্রপতিরা বারাদিসনা রাষ্ট্রপতিরা খামানিফোরাব আইজোফোরনি বিপাবনি সোমোনদৈ সুন্দ'ই সাবরায।

- (b) What is sustainable development? Explain the strategies for sustainable development in India. Discuss the major environmental challenges faced by India. 2+3+3=8

বহনক্ষম উন্নয়ন কি? ভারতের বহনক্ষম উন্নয়নের বাবে কি কি কৌশল গ্রহণ করা হয়েছে, ব্যাখ্যা করা। ভারতে মোকাবিলা করা মুখ্য পরিবেশগত সমস্যাসমূহের বিষয়ে আলোচনা করা।

বহনক্ষম উন্নয়ন কী? ভারতবর্ষে বহনক্ষম উন্নয়নের জন্য কী কী কৌশল গ্রহণ করা হয়েছে, ব্যাখ্যা করো। ভারতবর্ষে সম্মুখীন হওয়া মুখ্য পরিবেশগত সমস্যাসমূহের বিষয়ে আলোচনা করো।

লাজাথাব জৌগানায় মা? ভারতাব লাজাথাব জৌগানায়নি থাখায় মা মা রাহা লানায় জাদৌ। আখিখালাব ভারতনি গাহাই আবহাবাযারি জেনাফোরনি সোমোনদৈ সাবরায।

- (c) Define rural development. Write brief notes on the
(i) adoption of village by the Parliamentarians and
(ii) Tamil Nadu Women in Agriculture (TANWA). 2+(3+3)=8

গ্রাম উন্নয়নের সংজ্ঞা দিয়া। (i) সাংসদর দ্বারা প্রতিপালিত গাঁও আৰু (ii) কৃষিকার্যত তামিলনাড়ুর মহিলা (TANWA)-র সম্পর্কে চমুকৈ লিখো।

গ্রাম উন্নয়নের সংজ্ঞা দাও। (i) সাংসদের দ্বারা প্রতিপালিত গ্রাম এবং (ii) কৃষিকার্যে তামিলনাড়ুর মহিলা (TANWA)-দের সম্পর্কে সংক্ষিপ্ত লেখো।

গামিয়ারি জৌগানায় মাখৌ বুডো? (i) সংসদফোরা গামি খানায় আরো (ii) আবাদ মাবনাযাব তামিলনাড়ুনি আইজো (TANWA) ফোরনি সোমোনদৈ সুন্দ'ই লির।

★★★